

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Doelstelling.....	4
Het bestuur	4
Partnerorganisatie in Afrika	5
De Rechtswinkel in Huye, Rwanda	5
Gratis informatienummer	6
Financiële verantwoording	7
Inkomsten en Uitgaven	7
Balans	8
Toekomstplannen	9
Het bestuur	9

Voorwoord

De afgelopen jaren heeft SIPHR samen met onze Rwandese partnerorganisatie iPeace zich ingespannen om rechtshulp aan minvermogenden in Rwanda te verlenen. Omdat het voor onze doelgroep in de rurale gebieden lastig is om de Rechtswinkel in Huye te bezoeken, hebben we ons de afgelopen vier jaar ingespannen om een telefonische hulplijn op te zetten en vervolgens uit te breiden. Dat is gelukt. We hebben onze doelgroep zowel telefonisch als via de fysieke Rechtswinkel, van gratis rechtshulp kunnen voorzien. De goedlopende telefonische hulplijn voorziet in de grote behoefte aan advies. Wel is ons helaas gebleken dat het in Nederland steeds moeilijker wordt om fondsen voor de Rechtswinkel in Rwanda te werven. Dit vanwege de al maar toenemende acute noodsituaties, oorlogen en conflicten elders in de wereld.

Ondanks de uitdagingen hebben de bestuursleden van SIPHR en de medewerkers van onze Rwandese partnerorganisatie iPeace zich ook dit jaar weer vol ambitie vrijwillig ingezet om fondsen te werven en de Rechtswinkel tot een succes te maken. Samen hebben wij ook dit jaar een zinvolle bijdrage kunnen leveren aan mensenrechteneducatie en rechtshulp in Rwanda. Ik dank alle bestuursleden en medewerkers daarvoor hartelijk.

Annemarieke Beijer

Voorzitter

Doelstelling

Stichting Initiatives for Peace and Human Rights (SIPHR) is een Nederlandse non-profit organisatie die ernaar streeft om door middel van gratis rechtshulp en voorlichting mensen in het Grote Merengebied in Afrika te helpen om op te komen voor hun meest basale mensenrechten.

Wereldwijd zijn veel mensen uitgesloten van het rechtssysteem, doordat zij niet over de kennis en de financiële middelen beschikken om gebruik te maken van juridische dienstverlening. Met name personen in een financieel kwetsbare situatie, zoals vrouwen en ouderen, zijn daardoor vaak onvoldoende in staat om schendingen van hun rechten te kunnen aankaarten. Hierdoor blijven ongelijkheid en onrechtvaardigheid bestaan.

Mensen leren wat hun rechten zijn en hen helpen deze te gelde te maken, is een eerste stap om hier wat aan te doen. Door voorlichting te geven over relevante juridische thema's, zoals erfrecht, familierecht en eigendomsrecht en gratis rechtshulp te verlenen bij juridische conflicten, beoogt SIPHR iedereen toegang te geven tot het rechtssysteem. Uiteindelijk hoopt SIPHR hiermee bij te dragen aan een eerlijkere en rechtvaardigere samenleving.

Het bestuur

In 2023 was het bestuur van SIPHR samengesteld uit de volgende personen:

Annemarieke Beijer (*voorzitter*)

Karlijn Soppe (*penningmeester*)

Tamara de Paula (*secretaris*)

Paulien de Morree

Floribert Ngakani

Elvis Mbembe (*president iPeace*)

Partnerorganisatie in Afrika

SIPHR vindt het belangrijk om aan te sluiten bij lokale initiatieven, omdat lokale mensenrechtenorganisaties als geen ander weten welke kennis nodig is en hoe de beoogde doelgroepen het beste kunnen worden bereikt. Ook in de uitvoering van de door SIPHR ondersteunde projecten wordt nadrukkelijk samengewerkt met de lokale bevolking in Rwanda. Daarom werken wij samen met een lokale partnerorganisatie, Initiatives for Peace and Human Rights (iPeace). iPeace is een lokale NGO met afdelingen in Burundi, de Democratische Republiek Congo en Rwanda. iPeace is in 2006 opgericht door lokale juristen, omdat er in het Grote Merengebied grote behoefte bleek te zijn aan mensenrechteneducatie en gratis rechtshulp en er destijds maar weinig organisaties zich specifiek hiervoor inzetten. Sinds haar oprichting heeft iPeace vele succesvolle projecten uitgevoerd die hebben bijgedragen het vergroten van het juridische bewustzijn en de toegang tot het lokale rechtssysteem. Deze lokale organisatie wordt beheerd door lokale juristen met gedegen kennis van de relevante thema's en binding met de regio.

De Rechtswinkel in Huye, Rwanda

Net als voorgaande jaren heeft SIPHR zich in 2023 ingezet voor de Rechtswinkel van iPeace in Huye. Toegang tot het recht is in Rwanda niet voor iedereen vanzelfsprekend. Veel inwoners van rurale gebieden hebben nauwelijks mogelijkheden om schendingen van hun rechten aan te kaarten. Vaak beschikken ze niet over de noodzakelijke kennis van het recht en hebben ze onvoldoende financiële middelen om zich de hulp van een commerciële advocaat te veroorloven. Met name kwetsbare groepen krijgen hierdoor vaak niet waar zij recht op hebben.

Om deze mensen te helpen biedt de Rechtswinkel gratis rechtshulp aan mensen in het zuiden van Rwanda die niet over de financiële middelen beschikken om commerciële rechtsbijstand in te schakelen. De juridische adviezen worden gegeven door rechtenstudenten van de University of Rwanda. Normaal gesproken ontvangen zij op het kantoor van de Rechtswinkel in de stad Huye cliënten uit de regio. Zij worden daarbij begeleid door ervaren advocaten. In 2022 is de rechtshulp voornamelijk via de telefoon verleend. Vragen waar de hulpverleners van de Rechtswinkel mee te maken krijgen gaan veelal over familierecht, erfrecht of eigendomsrecht. De meerderheid van de cliënten van de Rechtswinkel is vrouw. Waar mogelijk proberen de hulpverleners van de Rechtswinkel juridische problemen op te lossen zonder gang naar de rechter. Soms is het geven van informatie of het schrijven van een juridische brief afdoende. Ook bemiddeling of het aankaarten van de kwestie bij de lokale autoriteiten volstaat soms om het probleem op te lossen. Blijkt een gang naar de rechter wel vereist, dan schakelt de Rechtswinkel een pro-bono advocaat in die de rechtzoekende bijstaat in de rechtbank. Meer informatie over dit project vindt u op <https://www.siphr.nl/rechtswinkel>.

Gratis informatienummer

Wij rekenen de armste inwoners van Rwanda tot onze doelgroep. Zij beschikken meestal niet over de financiële middelen om zelf voor de telefoonkosten op te draaien. Daarom hebben wij ons net als vorig jaar ingezet om financiering te werven voor een telefoonnummer waarop mensen de rechtswinkel kosteloos kunnen bellen. Dit gratis telefoonnummer zorgt ervoor dat de Rechtswinkel voor onze doelgroep altijd bereikbaar is voor gratis juridisch advies.

De telefoonlijn heeft fantastisch gewerkt. In 2023 zijn er 22.479 telefoontjes binnengekomen. Waarvan ongeveer de helft afkomstig van vrouwen. Zij hebben dus gratis advies kunnen krijgen zonder dat ze een lange reis hoefden te maken. Via de (mobiele) *Legal Aid Clinic* zijn eens nog 19.147 juridische problemen voorgelegd. De meeste bellers waren afkomstig uit rurale gebieden. De vragen gingen voornamelijk over grondeigendom, strafrecht en familierecht.

De medewerkers van iPeace hebben hun cliënten onder andere ondersteund bij het voeren van procedures, bijvoorbeeld door het opstellen van juridische documenten. In 220 gevallen hebben zij hun cliënten vertegenwoordigd in de rechtszaal. Daarnaast hebben zij geholpen met het vinden van buitengerechtelijke oplossingen zoals mediation. Mediation vond vooral plaats tussen gezinsleden en buurtgenoten om de sociale verhoudingen tussen de betrokkenen niet onnodig op scherp te stellen. Verder hebben de teamleden van iPeace brieven geschreven naar diverse (overheids)instanties om het standpunt van hun cliënten duidelijk te maken of om de instanties te verzoeken om meer informatie. Om dit alles te kunnen doen is een kantoortje gehuurd in Huye. Hier konden de cliënten ook documenten etc. komen scannen. Iets wat in hun eigen buurt niet mogelijk is.

Het is iPeace gelukt om geheel zelfstandig de benodigde fondsen voor de Rechtswinkel te verkrijgen. Steun is verleend door o.a. de Nederlandse ambassade en het Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ). Helaas is het ons niet gelukt iPeace in 2023 ook financieel te ondersteunen. De fondsen die we aanschreven reageerden vaak niet op onze verzoeken. Dit heeft vermoedelijk te maken met de vele natuurrampen, conflicten en andere crisis in de wereld. Vanwege deze crisis hadden veel projecten in binnen- en buitenland geld nodig en was er dus veel concurrentie. Gelukkig heeft het iPeace-team toch het benodigde geld bij elkaar kunnen sprokkelen om de telefoonlijn en de Rechtswinkel ook in 2023 te financieren.

Financiële verantwoording

Inkomsten en Uitgaven

Hieronder is de begroting weergegeven die voor 2023 was opgesteld. De doelstelling voor 2023 was om bij te dragen aan de Rechtswinkel in Huye en de mobiele variant van de Rechtswinkel.

Begroting 2023

Inkomsten		Uitgaven	
Fondsen	5000	<i>Organisatie</i> Bankrekening	175
Crowdfunding	500	Website	175
Donaties	500	Controle jaarrekening	150
Eigen vermogen	901,04	<i>Projecten</i> Rechtswinkel Rwanda	6000
		<i>Overig</i> Onvoorzien	75
Totaal	6911,04	Totaal	6575
Balans			336,04

De daadwerkelijke inkomsten en uitgaven zijn weergegeven in het overzicht van baten en lasten hieronder. Sinds de start van de coronacrisis blijkt het moeilijk fondsen te werven voor de rechtswinkel. Ook in 2023 is dit niet gelukt. Dankzij private donaties is het gelukt om inkomsten en uitgaven dit jaar in balans te houden.

Overzicht van baten en lasten 2023

Fondsen	0	Pakketkosten bank	231,37
Crowdfunding	0	Provisie bank	0
Donaties	360	Kosten website	160,19
Corporate sponsors	0	Rechtswinkel	0
		Overige kosten	0
		Resultaat	-31,59

Balans

Onderstaande balans geeft de financiële situatie van SIPHR weer op 31-12-2023. Omdat SIPHR geen vaste activa of inventaris bezit en er geen kortlopende schulden zijn, zijn de liquide middelen in beide boekingsjaren gelijk aan het eigen vermogen.

Balans 31-12-2023

	31-12-2023	31-12-2022		31-12-2023	31-12-2022
Liquide middelen	€879,48	€911,04	Eigen vermogen	€879,48	€911,04
Vaste activa			Kortlopende schulden		
Inventaris					
Vorraden					
Debiteuren					
Vooruitbetaalde kosten					
TOTAAL	€879,48	€911,04	TOTAAL	€879,48	€911,04

Het eigen vermogen van de Stichting is opgebouwd uit het eigen vermogen op 1 januari 2023 en het resultaat over 2023, zoals weergegeven in onderstaande tabel. Er is een negatief resultaat van €31,59 behaald. Daarmee zijn de inkomsten en uitgaven zo goed als in balans. De donaties uit 2022 zijn nog niet overgemaakt naar iPeace Rwanda om transactiekosten uit te sparen. iPeace heeft momenteel voldoende geld in kas om de rechtswinkel op korte termijn zelf te financieren.

Toekomstplannen

We zijn blij dat ondanks alle uitdagingen, iPeace het afgelopen jaar rechtshulp heeft kunnen verlenen aan heel veel cliënten. Het komende jaar zullen we ons daarom blijven inzetten om financiering te verwerven voor de Rechtswinkel. We hopen dat de medewerkers van de Rechtswinkel de komende jaren weer ter plaatse trainingen kunnen geven aan onze doelgroep over relevante juridische thema's zoals zij dat voor de coronacrisis ook hebben gedaan.

Het succes van de telefoonlijn geeft aan hoe groot de behoefte hieraan is bij onze doelgroep. De bedoeling is dan ook om in de toekomst de gratis telefoonlijn in stand te houden, naast de fysieke Rechtswinkel. Onze doelgroep bestaat voor een groot deel uit vrouwen. Zij moeten hun gezin soms achterlaten en dagen lopen om bij ons gratis rechtshulp te krijgen. Voor het biedt de gratis telefoonlijn uitkomst. Wij streven ernaar om hiervoor structurele financiering te vinden. Daarnaast willen we ons inzetten om de mobiele rechtswinkel (mede) te financieren. Ook door middel van de mobiele rechtswinkel is het immers mogelijk afgelegen gebieden te bereiken en onze cliënten een lange reis te besparen.

Het bestuur

Tamara de Paula is in 2022 aangetreden als secretaris zij neemt de plaats in van Paulien de Morree. Paulien blijft wel betrokken als bestuurslid. Volgend jaar gaan we op zoek naar nog een nieuw bestuurslid. Wij hopen daarbij iemand aan te trekken die zich meer met de sociale media bezig wil houden. Op dit moment is de stichting actief op Facebook (www.facebook.com/siphr) en LinkedIn (www.linkedin.com/company/stichting-initiatives-for-peace-and-human-rights).

Utrecht, juni 2024

© tekst: Stichting Initiatives for Peace and Human Rights